

Weekly

ABC
Certified

TALAR

شوکار: عبدالرزاق ابابکی

بہا: وہ (10) روپے

Quetta

ہفتی
کوٹہ
تالار

Volume: 17

email: talarpub@gmail.com

فیکس: 081-2827825

پتہ نمبر: 8 اون: 081-2827824

No. 35 18-12 ستمبر 2020ء

اللہ تعالیٰ نا زیبا غا پنک

الغفار جل جلالہ

الغفور جل جلالہ:

گناہ تے بھاز زیات بشخو آ

ملا علی قاری مرقات نا باب شرح الاسماء اللہ

الحسنیٰ ٹی نوشتہ کرینے "الغفار جل جلالہ" ہمو

ہستی ۽ پاننگ ہراتینا بندہ نا زوری و گناہ تیا

دنیا ٹی پڑدہ شانغے و آخرت اٹ سزا تفت

معاف کے۔ ملا علی قاری نا ہندا تعریف آن دا

ہیت پاش مس کہ اللہ تعالیٰ بندغ آتا عیب

آتیا پڑدہ شانگ و ڈکک تو بایدے کہ اگر

بندغ اس وڑدہ انا گناہ یک و گیشتری وخت

۽ تینا خدانا نا فرمائی ٹی تیریک تو ن بندغ

آک ہم اونا دا عیب و زوری پڑدہ شانغے تو قیا

مت نادے آ اللہنا پڑدہ پوٹی ۽ فرمائنگ

مرقات نا مصنف ملا علی قاری تینا ہندا کتاب نا

باب شرح اسماء اللہ ٹی نوشتہ یک کہ دا پڑدہ سزا

پنک اسے لوز اسے آن شینگ کرینے "الغفار جل

جلالہ" نا بارو اٹ امام خطابی فرمائنگ ہرا

ذات تینا ہندا نا گناہ تے ڈکسا اوڑ تینا ہمرائی

و شفقت نا پڑدہ ۽ شانغے اودے "الغفار جل

جلالہ" پارہ۔ انسان اس سبب آن شام

اسکان اگر گناہ یک ہم تو اللہ پاک اونا پڑدہ

پوٹی ۽ یک، دا اونا "الغفار جل جلالہ" والا

شان ۽ ن بندغ آک ہم بایدے تینا اہلم تا

عیب آتے پاش کپن۔ اگر ن دنیا ٹی تینا اہلم

اسے نا عیب آتیا پڑدہ شانغے، اودے ڈکک تو

اللہ تعالیٰ دا نا بدل ۽ قیامت نادے ایتک۔

امام حلیمی فرمائنگ ہرا ذات کہ تینا مخلوق نا گناہ

و بدی تیا پڑدہ پوٹی کے اونا بخشش اونا سزا

متنگ آن زوراک مرے تو دن انکا ذات

"الغفار جل جلالہ" نا ۽ اللہ تعالیٰ نا دا پن

قرآن کریم اٹ 91 وار ہنسنے و الغفار جل

جلالہ جج آقرآن اٹ 5 وار ہنسنے۔

ازین الحسن ابابکی

گپ و تران

اسہ بندغ نا خون مچ آ انسانیت نا خون ۽

..... و حیدر ہیر

خواہے امر خواہے عدالت ۽ تینا غلے۔

اسہ سہت اٹی نئے مومن ۽ ہرے ونے

پد ۽ ہرے۔ بس فیصلہ کے ہندن ۽ بھلو

فیصلہ کے کہ ہر ملک اٹ اسہ فیصلہ کنگ

آ چندی سال آک لگرہ۔ چندی

شاہد یک مومن آ آتگرہ۔ مومن انا بندغ ۽

تینا سفائی ۽ تنگ نا با قاعدہ و ارخوانی

تنگ۔ ولدا ہم اودے اگر سزا اس

مرے تو اونا گڈیکو ارمان ۽ ہر تنگ۔

وے حیات بلوچ نا معاملہ ٹی اسل دن

متو۔ بلکن اونا لم باوہ نا مومن آ اوفا

ارمان تے دتری کننگ۔ داڑان بیرہ

اوقیا قیامت اس گدریتکو، ہر بندغ

اس کہ دا ہیت ۽ بنگ اوڑا قیامت اس

گدرینگ۔ ہرا بندغ اٹی ہم انسانیت

اس ارے اودا عمل ۽ اسل جوان پاپرو

۽۔

حیات نا ناحق آ خون ہرورنا ٹی خلیس

اس ودی کرینے۔ ہر لم باوہ ۽ ہو غفنگ

نا سوب جوڑ منے۔ زمانہ سے آن پاننگ

انگ ۽ کہ بلوچستان نا ویل سیاسی ۽

دادے سیاسی وراثت ایر کنگتے۔ حکومت

۽ کس اسے آن گلہ اس ارے تو اوڑدو ن

تولے ہیت کے۔ مچ آ ملک انا خواندہ

غا و انسان دوست آک پاننگ ۽ کہ

ظلم ہمو بندغ یک، ہرا خف تیان بنے

وے کر مرے۔ خن تیان خنے وے کور

مرے۔ سوئی آ است تے غل مرے،

ہتی مرے و دوی آزار اس تے۔ پاش

انسان اس مرے، وے تہہ آن خرما اس

مرے۔ پاپے تینے مسلمان اس، وے

اوٹی مسلمانی مف۔ پاپے تینے انسان

اس، وے مومن انا انسان ۽ ساہدار اس

خیال کے۔ حیات بلوچ ۽ ہم ہندن ۽

بندغ اس مومن تیا۔ لم باوہ نا دلا ڈی آ

مار است جی اٹ خواننگ اٹی نس،

بروک آ وخت اٹی قوم انا خدمت نا جوزه

اس سخاکہ۔ خاہوت نا غریبی ۽ کفنگ

خواہ سک۔ اودے انت سانس کہ او ہم

نہار آ بندغ آ تا سم تا گواچی مرو ۽ گڑا

زور اوڑ آک تینا بندغ آتے ہندا خترند

کرینو کہ او فتنے ہر فیصلہ نا اختیار ۽ کہ او

سلوک سلوک قاضی ہم جوڑ مریر۔ ادارہ

سے نا کماش نا کچ اٹ واکداری ختر۔

اوتنے ٹی دوست و دشمن نا فرق مف، یا

اوفا دوست آک ہمو مریر ہرا اوفا ہر

ہیت آ امناکیر؟ کس تینا است انا ہیت

۽ کرے اودے سم تا گواچی کہ؟ کس

آ سودی خواہس گناہ اس کرے، کس تینا

تا نیام اٹی توں تو اونا دشمن مس؟ دن انکا

ایلو پنہ غاتیا

2 میکوپنہ

(10) براہوئی زبان نا نوشت نا تاریخ

(محمد حنیف قلاتی)

(4) نوشتا تک: فیڈل کاسترو

(ڈاکٹر شاہ محمد مری اجیلانی الفت)

3 میکوپنہ

(8) نوشتا تک: زندان نا ڈائری

(ڈاکٹر سلیم کرد)

حوال: اسد دے ٹی یکپاسی ادبی کانفرنس

4 میکوپنہ

شوکار: براہوئی ادب نا پڑا آ بے سگی نا سہ وڑا س

براہوئی ادبی حوال: براہوئی شاعری ٹی وطن دوستی

(عبدالقیوم بیدار)

5 میکوپنہ

پٹ و پول: لولی، روم و پس منظر

(غمنو ارحیات)

6 میکوپنہ

نوشتا تک: قوم اتون مسخرہ

(ملک عیسیٰ خان رند)

افسانہ: کاش

(عبدالرحیم زام)

7 میکوپنہ

(32) پٹ و پول: اصطلاحات نثر

(عبدالغفور سا سولی)

(12) سیرت سرور کائنات: منظوم

(حاجی شاہ بیگ شیدا)

8 میکوپنہ

جارج: "نعت انا سفر" آ گونڈ پتھرہ اس

(سید غریب شاہ انجم)

All about #Brahui

براہوئی نا بارواٹ، براہوئی ٹی

تالار

talarbrahui.com

talar_brahui

تالار

talarpub@gmail.com

پٹ و پول براہوئی زبان ناتاریخ

10

الحی ادب:- غاک، شمیر و باگل، و پین بھاز آگڑاک چاندرا آک پارہ کہ دنیائی تاریخ، اروڑا اٹ برجاء، اسٹ اٹی بیرہ بادشاہ تا بادشاہیک، حاکم آتا حاکمیک، جرنیل آتا خون ریزیک، علاقه غاتا کوزہ گیریک،

غاک، شمیر و باگل، و پین بھاز آگڑاک دسر اسے آن نا ڈاڈا و بن ڈاڈا، بلکن اوقتیان ہم مُست انا گیری آن برجاء۔ او فک ہم ”کامن لا“ تیانارنوشتہ متو بلکن سیندردینہ برسا کرینو۔

..... محمد حنیف قلاتی

زیات آن زیات واکداری و مال مڈی تے دوئی کنگ نا واقعہ و ہیبت آک نوشته۔ ایلو وڑا اٹی الحی ادب، الحی شاعری، الحی کہ وکہا نیک و فوک ہسٹری (Folk History) ہرا فک کہ دسر اسے آن مخلوق نا است آتے ٹی ترو تازہ برجاء، ہمو فک مون آبریرہ۔

پارہ کہ الحی ادب آک اسہ نہ اسہ تاریخی، تہذیبی، راجی ولسانی پس منظر مریرہ۔ الحی ادب، اولیکو آخا اٹیکو وڑا اٹی تاریخ زیات زیبائی اٹ مون آبریک، خاص کر الحی کہ غاک تاریخ و زیات کچنی اٹ مون آتیرہ۔ شفیق عقیل نوشته کیک کہ ”کہ گوئی نا فن ہندرخ متکن و ہراش کہ انسان نا جندے۔“ (22)

ایلو وڑا کہ الحی ادب وچا ہندار و مورخ آک گدر بیلوک آ گیری نا ”آدیک“ ہم پارہ، ہمو آدیک اٹی مُست زمانہ والا تا، تاریخی ادب، حال، حوال و حالیت آک خنگرہ۔ چاندرا آک پارہ کہ تاریخی آ کتاب آتے ٹی یعنی اولیکو وڑا انا بابت ہندار ذکر مر وک آگڑا تاریخی اٹ ملنگ ناداخش گمان اف، اوقا شاہدی و شرفمند متنگ آ ہر وخت سوچ چست کنگ نا گنجائش اے۔

اٹیکو وڑا یعنی الحی ادب انسانی زندانار دود تون اوار بنا مسنے، لوک ادب اٹی کہ کہانی، دوست بروک آ واقعہ غاک، جنگی کہ دوست توتون۔“

ہندار سوب آن لوک ادب اسہ نہ اسہ تاریخی، تہذیبی، راجی ولسانی پس منظر اے نا آدیک مریک۔ ہر زبان اٹی لوک ادب نا میرات و بھلو اہیبت اس اے، اوفتے ن مُست انا مخلوق نا ادب ہم پاننگ کینہ۔ (23)

زی آ نوشته مروک آ حوالہ غاتیان سا متاکہ ”الحی ادب“ ن مُست انا مخلوق نا ادب و پاننگ کینہ، دا حساب اٹ براہوئی زبان نا الحی ادب پین بھاز زبان اسے نا الحی ادب آن کم اف۔ براہوئی الحی ادب و ہرن تو اوٹی افسانوی کہ غاک کم و تاریخی کہ غاک دن کہ ایران توران جنگ و سندھ ہندانا جنگ زیات خنگرہ۔ شمیر و باگل تیبی رومانوی باگل تو اف آن حساب و۔

نوشکار اس براہوئی شاعری ٹی رومانوی شاعری نا کم متنگ ناسوب و داوڑ لکھک: ”براہوئی ٹی ہیبت کروک آ قبیلہ غاک تینا کڑدہ ٹی جم وڑا اٹ، عشق و عاشقی نا ہندار فعل و تینا غیرت نا کچ اسکان گندہ تکانو۔ اودے جم وڑا اٹ رڈنگ کن قبول کتنو۔ ایلو دن ہم خیال کنگ مریک کہ براہوئی پاروک آتا راج اٹی انفرادی اہیبت آن زیات جم ایلی نا شرفندی ہم کاریم کیک۔ ہندارکان اولک و قوم انا، ایڑہ ولمہ غاتے تینا ایڑہ ولمہ تلنگ نا سوب آن دن انگا عشق و عاشقی نا عیاشی نا شتر و گپ آتے کہ ”اے اصل ویل آبرہیبت کر۔“ (برجاء)

نوشتانک

4

فیڈل کاسٹرو

فیڈل نامہ کیوبائی کس۔ بیرہ تے خراس گاڈو اس چلیفیک۔ فیڈل نامہ سچ خوانندہ الو۔ او خوری کرسا خواننگ و لکھنگ تیل کرے۔ اونا نامہ 7 چنا ووی کرے۔ فیڈل نامہ تو اصل اٹ انقلاب نا نامہ کس۔ او انقلاب نا سرسہی آن مُست و نیم سال پد اسکان زندہ سلیم۔ 6 اگست 1963ء اٹی او کزیت کرے۔

بے شک ہر انسان طبعی وراثت تینا نامہ باہہ نا اولیاد مریک۔ ولے اونا شخصیت و جوڑ کنگ اٹی حالت و واقعہ، شفیق بڑی، نا گمان انگا پچی و جہد و کوشش آک ہم نامہ باہہ غانبار و رکود اڈ ایتزہ۔ کاسٹرو تون ہندن مس۔ اونا یار غارچی گویرا تون ہم ہندن مس۔ ہر گار آ بندغ آتخیل کاسٹرو نا دامار 13 اگست 1926ء اٹی ووی مس۔ و پنی آ عالم، سیاستدان و انقلابی حتی اٹیم راول اوڑان چارونیم سال چنگ کس۔

اونا پین مُست شیخ اٹی و فیڈل، کاسٹرو، رز۔ اوٹی بیرہ فیڈل اونا پین کس۔ اٹخیل کاسٹرو اونا باہہ نا پین کس، تو کاسٹرو و او تینا باہہ نا پین آن ہلک۔ و ”لینا ز گوز الیر رز“ جوڑ مس۔ فیڈل نا پین خاہوت اٹی کس انا الو۔ اوڑا اصل اٹ فیڈل نا پین و باہہ ناتے اسہ لکھ پتی و سنگت اس تخا ہر انا پین فیڈل سانوس کس۔ فیڈل نا پاننگ نارداٹ:- ”کنا چکا خلق بیرین اٹی نئے تو ٹیپا لچا کس، نئے چٹھی سر کنگ نا جاگہ، نئے چکو پیک اسکان نامہ باہہ ناوس کس۔“

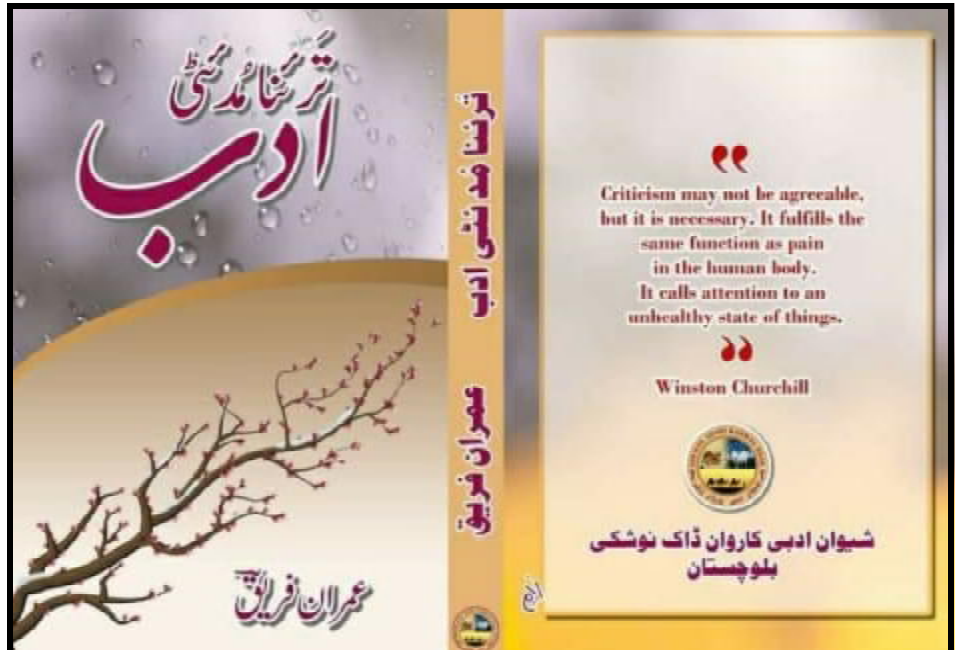
فیڈل و چار سال اسکان نا وٹی اٹی ہندی آ سکول آراہی کنگا، و ارا سال گڈ اودے شارانا ”سنتیا گو“ آراہی کنگا۔ او اوڑے اراغان بھاز مُر اسہ درستی اسے نا اراٹی

ریڈیگا کہ۔ ہرا کہ اسکول اسے ٹی ماسٹر کس۔ او درستی و اونا پیسہ غاک ملارہ۔ ولے او تینا غریبی و فیڈل روایت آتا وڑا اٹ دا چناغا ناتزی تا مُش تے پرغا۔

دا ارا بھاز غریب کس، اراٹی مفلسی تالان کس۔ لنگڑی نا بادشاہی کس۔ فیڈل کم خوراکی ٹی مسہ سال اسکان اوڑے ریڈیگا۔ و اہیبت و اخلاقیات نا پین اوڑا چنا تا گوازی نا درگہ غاتے بند کنگا سس۔ و خاہوت نا غریبی نا سوب آن ریکا کم خوراکی اونا قسمت جوڑ کس۔ او پنا پارس۔ نامہ باہہ و سچ ساتھو کہ اودے کم عمری ٹی سخت و سخت اس سگوئی تمنگ اٹی و۔ دا درستی فیڈل نامہ باہہ نا کڈ آن ملوک آ پیسہ غاتے روزگار جوڑ کرینس و چنا جانچ ہم خوچ کتو کہ۔ و ہماز خراب وڑا نا اتصال اس نسکہ، اسہ ہر گار نامہ باہہ سے مار پیسہ راہی کنگ آک پد ہم دا نعمت آتیا کس۔ و ہرا وخت آک نامہ باہہ ورا سکی تا سا تہا تو اولک کرسینا گو و ہر گار انگا بندغ آتا سکول اٹی اسہ بورڈنگ اسٹوڈنٹ اسے نا وڑا اٹ داخل کر فیر۔ دا وڑا اونا پنائی خواننگ ہر گار آتا کیتھولک اسکول اٹی مس۔ کل ٹیچر آک (برجاء)

اپین آن بسوسر۔ او بھاز رجعت پرست نسرہ۔ اسکول اٹی چکا اٹیم راول ہم کس۔ اسہ وڑا اسے ٹی فیڈل اونا انچارج کس۔ و اونا خواننگ و ایلو چکا کٹکا

گرج آتے پورو کریکہ۔ اسکول اٹی فیڈل اسہ جوان و خوانوک و چنا اس نسکہ، بھاز زیات پوزیشن بلوک اوس تو الو۔ ولے جوان وڑا اٹ گرانر کروک اوس کس۔ دا چکی نا زمانہ ٹی ہم اودے بے انصافی وڑا تو کہ۔ اودے اتھارٹی جوان لکتو کہ، او ظلم و نا تزی تیان خار روک اس کس۔ اسکول انتظامیہ تون وخت وخت اس جھیرہ اس مسکہ۔ فیڈل باغی اس تو متنگ الو۔ ولے او انصاف پسند اس ضرور جوڑ متنگ اٹی کس، علم آخا بلکن آزمونندہ غاک اودے اسہ جوان و ہندغ اس جوڑ کنگ اٹی نسرہ۔ اسہ وار تعلیمی سر سبیک اودے ”ہوانا“ غا دریر۔ او ہائی اسکول نا تعلیم کن 1942ء اٹی ہوانا ٹی ”یسوعیوں“ نا ادارہ ”کالچوڈی۔ بلن“ اٹی داخل مس دا ملک انا کل آن جوان انگا اسکول کس۔

عمران فریق نا کتاب ”ترانامداٹ ادب“ شیوان ادبی کاروان ڈاک نوشکے بلوچستان نا کڈ آن شینک مسنے

اسہ دے ٹی یکپاسی ادبی کانفرنس، سید علی محمد شاہ ناکتاب نامون پاشی

6 ستمبر 2020ء آ محلہ سادات مستونگ عطاء انجم نذیر حسرت رحیم ویدن سرور مہر مہمان تے ٹی مسکوئی سفیر وزیر پینٹر حسین اسٹوڈنٹس ٹرسٹ ناکندہ آن اسہ دے ٹی فرمائیں سیم وایلو کڈ شیخ بلکر۔ یکپاسی کانفرنس بخش بنگلور ٹی، ادارہ ادبیات پاکستان تاریخی ادبی کانفرنس اڈتنگا، ہرائی صوبہ بلوچستان و ناریگیو سیشن اسٹوڈنٹس کانفرنس ڈائریکٹر افضل مراد براہوٹی ادبی سوسائٹی نا

اسلام آباد آن پنی آ اسکالر شاعر سیاسی وادبی شخصیت و مستونگ نالس شیخ بلکر۔ کانفرنس نا اراپیشن مسر، اولیگو سیشن دوازده بچہ غا مشاعرہ (مفتی) اڈ ہلک ہراناکماشی ء سید علی محمد شاہ ہاشمی بن سروک یکپاسی ٹرسٹ (نعت اناسفر) نامون پاشی ء اسٹیج آ تولوک مہمانک کریر دا سیشن ناخاص انکا مہمان خاص اسلام آباد آن بروک پنی آ اسکالر چندی کتاب آتا مصنف تعلیم ناچاہندار پردیسر سید احمد سعید ہمدانی نس، اعزازی چیئر مین قیوم بیدار اردو و براہوٹی نا شاعر افسانہ نگار و حیدر ہیراسک اور نسر سید علی محمد شاہ ناکتاب (نعت اناسفر) آ براہوٹی و اردو نا پنی آ شاعر سید غریب شاہ انجم مقالہ پیش کرے قیوم بیدار افضل مراد حیدر ہیر میر حسین بخش بنگلور ٹی و خاص انکا مہمان سید احمد سعید ہمدانی اسک کتاب (نعت اناسفر) آ روشنائی شاعر۔ او پاریر کہ (نعت اناسفر) کتاب نا بدل بایدے اردو وانگریزی ٹی کتنے تاکہ پاکستان وایلو ملک آتا مسلمانک واکتاب آن فائدہ ہر فر۔

وزیر اعلیٰ ہاؤس، سول سیکرٹریٹ نامون آ اسہ جلسہ اسے نادر شیم ء ہلک۔ جلسہ غان طالب علم راہشون آک تران کریر۔ ہمدوے علی احمد کردتینا دوٹی اسہ ڈنگ اس ہر فیس کل آن مون اٹ راہی روان نس۔ تینا تران ناوخت آجوزہ غان پر علی احمد کرد دوٹی توروک ڈنگ انابائی ء ملا وادنا پڑول آتے تینا زسی آشاغنا، و بوک آتینا باکس اس خواہس۔ ”باکس اس البتو“ کماشی کروک طالب علم راہشونک اودے بلکر علی احمد کرد گڑا دہلنگ تونگ آن چپ کروک اس نس؟ اونا چند ء تو تور لیسر، ولے اونا دوئی نلک آ لکھو کہ۔ جوزہ غان انت اس کہ بائی تے بسکہ، او پارسا ہنا کہ۔ مون آ حذیف بلوچ مسخرہ اٹ ہر اتم جیب آن باکس ء کشا ء کریر۔ علی احمد کرد انا کنڈ آخسا۔ ولے علی احمد کرد و

8

زندانی نا ڈائری

ڈسٹرکٹ جیل نا اسیر آک

درشانی کریر۔ و بلوچستان نا سیاسی سرکردہ غاتارا ہشون ٹی بلوچستان نالس نا آئینی حق آتا پدی ہلنگ، ون یونٹ ناچٹنگ، صوبہ غاتارا بحالی و جمہوریت کن جہد برجاتنگ نا عزم انا درشانی کریر۔ داوخت آخیر جان بلوچ علی احمد کرد و حکیم لہڑی، نواب بگٹی تون اور بسوسر۔ ٹھی طالب علم آتا چاہڑسی آن پد نواب محمد اکبر خان بگٹی صاحب ء بگٹی ہاؤس آدریر۔

بلوچستان نا طالب علم تنظیم وایو بی آمریت نا ح تف آتا نیام اٹ مروک آجھڑہ نا مسٹیکو دے 28 فروری 1969ء آن نواب محمد اکبر خان بگٹی بھلا بین ہڑتال آن پدیلہ مس۔ بلوچستان نا طالب علم، سیاسی راہشون و

..... ڈاکٹر سلیم کرد

علی احمد کرد تینا بے جاراتی نا سوب آن آزاد منش تب نس۔ اوتینا کلام ء اولیکو دے آن اقتدار نا ایوان آتینا مر جوڑ کر یس۔ او نیپ حکومت نا دے تینا اسہ آجوزہ چک اسے آنبار بال کرسا کر یک۔ او برازا نا اسہ وارخواہی اس ہم ڈو آن ہنگ کن البتو کہ۔ دا نیام اٹ او سیاسی وڑ اٹ بلوچ ورناتون خوک مس، نیپ حکومت نا دے تینا اسہ است ہسون ء واقعہ اس پیش بس، دادے تینا کالج نالس آتا کنتی نا سوب آن طالب علم آک بس آتا پرمتنگ آن پداوقنا چھت آتیا، درگہ غاتیا و پد آن لچارہ و ہندن درنجوک کالج اسکان ہنارہ۔ ہرانا سوب آن اسہ است ہسون ء شکست اس مس، اسہ طالب علم اس بس انا درگہ غا سلوک دھکے دوڑا نا سوب آن شیف تما، و پد آن بروک بس انا تارنگ آن کزیت کرے۔

خواری کش آلس نواب اکبر خان بگٹی ء جم و جوش اٹ بے مٹ ء وڑ اسے ٹی بخیر کرے۔ نواب اکبر خان بگٹی صاحب مچ آلمک اٹ مروک آجھلا اسی برازا نا سوب آن یلہ مس۔ نواب محمد اکبر خان بگٹی صاحب نا دا بیا بخیری جلوس ہرائی کنا چند ہم اور نسٹ۔ جم و جوش، جوزہ و عقیدت آن شپ ء بیا بخیری جلوس اس نسکہ۔ ہرانا جناح روڈ آن مرسا قندھاری بازار، میزان چوک آن لیاقت بازار نا کنڈ آول کرے و چٹ مون آسٹی تھانہ ناگیٹ انارہی آسلیس۔

نواب صاحب بھلا بین ہڑتال آن بھاز زور و لاغر مسوس، ہر اتم مایک اونا جوڑتا رہی آڈنگا، تو اونا پاروک آہیت آک لاوڈ اٹیکر آن پیشن بتوسہ۔ نواب صاحب اسہ یلہ ء جیب اسے ٹی تولوک نسکہ، ہرانا اسہ کنڈ آن ملک عبدالصاقد کاسی وایلو کنڈ آن میر عبدالواحد کرد سلوک نس۔ ملک عبدالصاقد کاسی داڑے اسہ بھاز بھلو تران اس کرے۔ تینا تران اٹی او ایو بی آمریت نا برخلاف بلوچستان نالس نا بھلو جہد انا ستا ء کرے۔ و بلوچستان نالس آ ایو بی آمریت نا کروک آ ظلم و بیداد آسرجم اٹ ہیت وگپ کننگا۔ نواب محمد اکبر خان بگٹی نا دا بیا بخیری جلوس اٹی نیشنل عوامی پارٹی نا صوبائی سرکردہ غاتون اور بلوچ اسٹوڈنٹس آرگنائزیشن نا بیکر نا سیٹا ٹی بلوچ طالب علم آک و پشتون

خیر جان بلوچ نا تران آن پد بیا بخیری ریلی نا ایسری نا پڑو کننگا۔ بیا بخیری ریلی نا ایسری آن پد نواب اکبر خان بگٹی مسجد روڈ نا تینا آرا ”بگٹی ہاؤس“ آہنگ نا جاگہ غاٹھی طالب علم آتا چاہڑسی کن سدھاسول ہسپتال آہنا۔ اوڑے نواب محمد اکبر خان بگٹی منجین سیاسی سرکردہ تون اور ارادے مست بھاز ٹھی مروک طالب علم صوفی عبدالخالق و امان اللہ شاد یزینی نا چاہڑسی ء کرے۔ نواب محمد اکبر خان بگٹی داٹھی طالب علم آتھون زرس توس، و ون یونٹ نا برخلاف جمہوریت نا بحالی کن اوقنا جہد انا ستا ء کرے۔ طالب علم آک ہم بھلا بین ہڑتال و تینا اصول آتیا سلنگ آن نواب محمد اکبر خان بگٹی نا ستا ء کریر۔ و اوڑتون عقیدت نا

پبلشر عبدالغفور قلات پرنٹر ذیشان روڈ کوئٹہ قلعہ شہک کرسا 302 فیبر 1 یونیورسٹی کیمپس
جناح روڈ کوئٹہ قلعہ شہک کرسا 302 فیبر 1 یونیورسٹی کیمپس

18-12 ستمبر 2020ء

براہوئی ادب ناپڑ آ بے سگی ناسہ وڑ اس

داہیت راست ء کہ اینو پکھ براہوئی ادبی نوشت آتیا ہر اہس
ہیت منگ ء، پست سال مست اسکان داخل گنجائش
آلوکہ۔ ودا ہم راست ء کہ داسہ نوشت آتیا مروک آہیت
آتے پاش آن پاش بد ہم پانتکپک۔ وخت اس کہ سوج ہر فنک
یا تنقید کنگ ء کریگ اسکان ہم پانگا کہ۔ وبنائی دے تیبی
ہر اتم ”ستار“ تنقیدی نوشت آتے پاش آن پاش موکل ترسا
کل سوج آتے مونی انگ کن گیگ کرے تو داردا اودے
بھاز آختی سوری تون ہم مون تروی تہا۔ ولے کرار کرار آ
ہر اتم کہ آجوسلاہ درشانی نا جہانی راستی ہر براہوئی نوشتوک و
خوانوک اسکان سر مس تو ”تنقیدی نوشت“ آتے

داہیت ہم راست ء کہ ہر کس اہس کہ کے، سوج چست کنگ
نابنا کروک آ عمل ء اینونا دوراٹ کس تو ننگ کپک۔

ہائیکو

قاسم ناز بلوچ

تینا لشکر تون

ہکل خلسا بولان اٹ

دیرو خاخر تون

☆☆☆

راہشون رہبر اس

کناجنگ ء دشمن تیان

اے کہ اکبر کس

☆☆☆

عکم ء دینانا

است ء کمر سد جاگہ

بے وس ورنانا

☆☆☆

تو فک اسپر تون

ڈیہانا دشمن تارنداٹ

سنگت خاخر تون

شیر ای پاپرامر

اسماعیل خجری

شیر آتا کنا سوز نی اُس شیر ای پاپرامر
است انا افسوز نی اُس شیر ای پاپرامر
تپسہ نی تینے تینت انت کنا دائی گناہ
کن کن مصری جوز نی اُس شیر ای پاپرامر
عشق مجنون ناف کن تون تینے مجنون پاپرہ
است ائی ہر روز نی اُس شیر ای پاپرامر
دا جہان یا اے جہان گیرام ای نے کپرہ
شاعری نا کوز نی اُس شیر ای پاپرامر
قبلہ غان مون دوک توروک مون آرب انا
اوختک ہر لوز نی اُس شیر ای پاپرامر
دے ہراگی خجری جوڑ تے تینا بارن آ
کوثر نا حوض نی اُس شیر ای پاپرامر

دو فنگ کن دن ء کسرا س ہر فینے کہ مخلوق نا نوشت آتے شیف
غلش وپن کہ۔ اسہ سوج اس داہم ارے کہ داوڑا نگا نوشت
آک دا سوب آن بریرہ کہ ”منفی“ گڑا تے مخلوق زیات
خوانک، تو دا فک ”منفی“ (سفت آن ہورک) ء نوشت مون آ
اتسا پن کنگ خوارہ۔ دانسے آن پد ہم نچ اس مف توہیلہ و
بہانہ جوڑ کرسا ہندن ء نوشت مون آ اتنگ کہ ہمو سوج
چست کروک آ بندخ ء بے علم پانگ و پک کنگ کن قلم
ہر فنک۔ ودا کان ہم مونی تنقیدی سوج چست کروک و اوفقا
است بڑی کروک آتا کسراٹ چندی وڑ انا اڑنگ ہم
شاعنگک، و دن شعوری وڑاٹ تینے بے کمار کرسا پاش وڑ
اٹ ہندن ء رویہ اس مون آ اتنگ کہ تنقید آن بے سگی پاش
مف، ولے اصل اٹ ہندن ء کسراٹ دوئی کنگ کہ تنقید نا
کسر ء تو ننگ مرے۔ دا حالت آتیبی اسہ وار ولدا ”ستار“
دن انگا سوج چست کروک آ نوشت آتا تینا تلہ غان است
بڑی ء کنگ ائی ء، واسہ وار ولدا اودے ہمو رویہ عاتون
مون تروی تنگ ء، ہرادہ ودا نژدہ سال مست نسلکہ۔ ولے

تو ننگ یا اوفتے بد پانگ نارویہ ہم شیف تمسا ہنا، ودا سہ
حالت داڑسکان سرمنے کہ دافتے پاش وڑاٹ تو نچ بد
پانتکپک، ودا سہ وڑاٹ سے ناسر سہی اس ہم ارے کہ ہر خوانوک
تینا نچ انا کچ آ سوج چست کنگ کیک، ورویک یا رویک
تنگلوک آتے پاش کنگ کن تینا سلاہ ء مون آ اتیک۔ ودا
بابت نن خذہ کہ بھلو کچ اسے ٹی نوشت ائی ہم گڑا ک مون آ
بنگ ائی ء۔ ولے داخل آن پد ہم داہیت ء گوجانگ مفک
کہ اسہ تپہ اس یا دا ہم پانگ مریک کہ ادب تون تعلقدار
نوشتوک آتا اسہ بھلو کچ اس ڈکوئی وڑاٹ داسکان دابے سگی
نا گواچی ارے۔ دن کہ مہالو پانگا کہ دابے سگی ء بھاز زیات
شیف خلنگ ناسوب آن داسہ ودا پاش آن پاش اف، ہندا
سوب آن دابے سگی نادرشانی کن پین کسردوئی کنگ انگ
ء۔ اسہ وڑاٹ تے دادے کہ سوج چست کروک یا تنقید
کروک نا بارواٹ لس مجلس آتیبی و سوشل میڈیا نا ہوکا کنگک
کہ اودے نچ بنگ، و او تخلیق ء پہہ متنے، ہندن سٹی ہیت
کرینے۔ دا ہم پانتک کہ سوج چست کروک تینا قد ء

.....عبدالقیوم بیدار

براہوئی ادبی حوال

مرے، ریاست نامرے یا جہان نازداک آ امر آتا
نیہ غان، دا گل ابرخلاف شاعر آک تینا حق ء ادا
کنگ نا کوشست ء کرینو۔

انٹے اینو بے غم اریس

ٹوس اینو دوتے تفس

تغ اٹ تینے انٹے دریس

ٹوہہ دا قوم ء بش کرک

بیداری ٹی مون آ ہنک

تالان پت آک داڑے اریر

مظلوم آتے دا شل کریر

لمبہ کرک، ناؤد مریر

خوشی تے داڑے نی اتک

بیداری ٹی مون آ ہنک

☆☆☆☆

دا دھرتی نا نن باتیک اُن

پوریا گر تا نن ساتھیک اُن

نن حق ء بلون یا اودے پلون

نم چارے ننے یا تپیرے

نن قوم اس ارین قوم آ تیبی

سیالی کینہ سیال آ تیبی

بولی ء ننا دن زیبا غا

نم چارے ننے یا تپیرے

☆☆☆☆

☆ براہوئی شاعری ٹی وطن دوستی

☆ گڑا اس شاعر آتا تذکرہ

☆ وطن دوستی نا حوالہ اٹ

منہ شعر

2015ء ٹی شینک مسنے۔ داڑا اُن بیدس وطن دوستی
نا بابت گیشتری شاعر آک تینا مجموعہ فائے ٹی وطن
دوستی نا بابت نظم و غزل نوشتہ کرینو۔ وطن دوستی نا
بابت ہر دور ائی شاعر آک تینا ڈیہہ ء نازیفسا گچین
ء شاعری کرینو۔ ظلم و زور اکی نا برخلاف تینا توار ء
بوز کرینو۔ انٹے کہ شاعر وادیب ہم تینا ڈیہہ ء غارو
چ آ جہان ائی امن نا خواست گار مریک۔ ہندا
خاطر آن او فک انسان نا زندانی مروک آویل و
ڈکھ، ظلم و زور اکی، اٹ وپل، ناحق بلنگ خلنگ و
بے انصافی نا برخلاف تینا توار ء بوز کرسا بسو تینا
قلم اٹ راج ء شون و شر حالی نا گند آہنگ ناسج ء
تسنو۔ دا ظلم و زور اکی سردار یا نواب اسے آن

نا شاعر آتا تذکرہ نسلکہ۔ ہرائی گیشتری انگریز آتا
برخلاف آزادی نا جہد نا بارواٹ نوشتہ کرسا براہوئی
نا کلاسیکل شاعر و انگریز آتا برخلاف جنگ کروک آ
وطن نا مجاہد آتا تذکرہ نسلکہ۔ ہندن براہوئی شاعری
ٹی مزاحمت نا بابت گڑا اس جدید دور انا شاعر آتا تذکر
ء کریٹ۔ اگ گل انا پون تے نوشتہ کیو تواسہ کتاب
اس منگ کیرہ۔ ولدا ہم ہر اپنک سلیمیر او ہم نا پورو
مرو۔ گڑا اس پین نوشتہ کنگتے تو واحد بخش جمال،
خدارجم پیتاب، حمید عزیز آبادی، غنوار حیات،
اسحاق سوز، عبدالبچار یار، پروفیسر طاہرہ احساس
بجک، ڈاکٹر اعظم بنگلوی، عبدالصمد شاہین، محمد
موسیٰ طور، عبدالہابی ڈرخانی، گل بنگلوی، غلام
حیدر حسرت، خلیفہ گل محمد نوشکوی، عزیز راہی، سلام
صابر، حسین بخش ساجد، اقبال ناظر، منیر ریسانی،
نورخان محمد حسنی، پروفیسر غلام دیگر صابر، شیخ عتیق
حسرت مینگل، شہزاد نذیر، اقبال زاہد، کفایت کرار،
عبدالرشید ہدم، علی ثانی، ابرار برکت، عبید ابدال،
عزیز راسکوئی، ڈاکٹر لیاقت سنی، غریب شاہ انجم،
عطاء انجم، فیض بولانی، حسن فگار، یونس گرد، یوسف
عجب، حسن ناصر، سائز عزیز، راشد جانان، عبدالنبی
انجم، زاہد نسیم جلال آبادی، محمد صالح شاد، حمیرا
صدف حسنی، محمد اسلم شاکر، ملک ظاہر شیم اسک داڑ
اٹ بریرہ۔

مون ناسہ کالم ایٹی ایڈیٹ ادبیات نا پارہ غان
رُوم کانفرنس نا حوال مون آتنگا س، ہرائی براہوئی
ادب اٹ وطن دوستی نا حوالہ اٹ شاعری کروک
شاعر آتا پون تے نوشتہ کریٹ۔ دا کالم اٹ چ آ
براہوئی شاعر آتا پونک بنگ کتوسہ، ہندا خاطر آن دا
کالم اٹ گڑا اس شاعر آتا پون تے نوشتہ کریٹ،
ہراڑا اُن پد گڑا اس سنگت کئے آن گلہ کریر کرفلانی نا
پون اف، و بھاز انگا شاعر آتا پون تے نی گرام
کریٹس۔ ای پاریت کہ داسہ ادبی ء کالم اسے،
ہرائی ہر گڑا گوئد نوشتہ مریک۔ دائی چ آ براہوئی
ادب نا احاطہ منگ کپک، ہندا خاطر آن بیرہ مثال
کن ای گڑا اس شاعر آتا پون تے تسٹ۔ اسہ سنگت
اس سوشل میڈیا نا نوشتہ کرے کہ وطن دوستی نا حوالہ
ٹی حمید عزیز آبادی نا بھلو خدمت اریر۔ ای نمے دا پاو
کہ ہرا کالم ء ای نوشتہ کریٹ اوئی انگریز آتا
خلاف آزادی نا جہد و براہوئی ادب اٹ وطن دوستی

نوشتانک

قوم اتون مسخرہ

.....ملک عیسیٰ خان رند

ابہن تو پاکستانی قوم اتون گدرینگوک آ ہفتاد سال آن مسخرہ منگ ء۔ پاکستان نا جوڑ منگ آن گڈ وقائد اعظم ناکزیت آن پد داڑے زوراک واکدار آتا نیام اٹ

خراب مس۔ ساڑی حکومت نا جوڑ منگ

آن۔

تو ن مخلوق اوفا بھلو است اس تقیس۔

اٹننے کہ عمران خان بھاز بھلو قول کریس۔

مخلوق نا دا خیال کس کہ ہندن دانا وعدہ

دنیائی ڈنڈور کرے۔ یورپ وامریکہ تون

اور چندی ملک آک پی آئی اے نا پرواز

آ تیار کھ خلکر۔

وزیر خارجہ نا چنئی آ بیان آ تیان سعودی

عرب ہم ناراض مس۔ چین چندی مثال

آک اریہ، دافتا بے سہمی ء پاش کیرہ۔

داکان مست تو بیرہ دز آتا حکومت آک

گدرینگا نو۔ داسہ تو ماشاء اللہ کل حاجی و

نمازی تا حکومت ء۔ ولدا ہم ن دن ذیل و

خوار آن۔ خواجہ غاک سفت کیرہ تینے کہ

ارب آروپی تا بچت کرین۔ نیب انارد

اٹ کرپشن کروک آ تیان ارب آروپی تے

بلکن۔ ایف بی آنا خارج ہلنگ نا کچ ہم

زیات منے۔ داش کلتیا غان پد ہم کینی

زیات ء۔ بجلی اف۔ دیراف۔ زندانا ہریش

اٹ آسراتی تا فراوانی نا کمتی ء۔ حکومت

اٹ جنگ آن مست پاریرہ کہ بے روزگار

آتے کن چنجا لکھ نوکری نا بست و بند

کرون۔ بے آراتے کن اسلکھ آرا نا بست

و بند مرو ء۔ کروڑ آتا کچ اٹ درخت

خلون۔ تا تکہ ملک اٹی کاخت سالی چٹے۔

ڈغار ہم شادو آباد مرے۔ پوسکن آ نوکری

تیان بیزار ء، داخواج غاک مہالو آن روزگار نا

خواجہ غایتان روزگار تے پلنگ ء۔ چنکا

سرکاری آ ملازم آتے زندانا آسراتی تے

تنگ نا جاگہ غاواتا زندہ تنگ کنگ ء۔

تھا کہ دافتا ہیبت آ تیا بھر وسہ کرین۔

حکومتی باسک آک میڈیا مانو آ تو بھلو

سفت کیرہ تینے، کہ دا ارا سال اٹ ملک

شون بلکنے۔ خواجہ غاتا شوندری نا حالت

دادے کہ زندانا ہریش اٹ نن پدی ہنگ

ہموخت اسے آن 2018ء اسکان انت

اس مس تو مس۔ 2018ء نا گچین کاری

تیان گڈ پاکستان وداراج انا قسمت چین

افسانہ

کاش

”انت کنگ اُس..... ماڑہ؟“
 ”بچ اس کنگ اٹ.....“
 ”نی اسیکا دانگ ہرک بادشاہ ء دنگ ء
 برای نا کوٹھی ٹی۔“
 ”لے کئے، کئے آن مفک.....“ ماڑہ
 رابعہ غا ہرنگ آن بیدس بے زاری اٹ
 پارے۔
 رابعہ..... ”ف گپ دادے کہ نا اُست
 داسکان ہشنگ چاوہ۔“
 ماڑہ اربغ بسوک آ جاگہ ناماس ناہس تے
 پاٹ اٹ گوازی کر سا پارے..... ”انت
 اُست ہشنگ اسے، دا خاخر کوک ء سے
 بلکن اُن اف۔“

.....عبدالرحیم زام

چپان کوٹھی ٹی بیہا، ولدا بس درگہ غا
 سلیس۔ درگہ ء بند کرے۔ کس ء کوٹھی ٹی
 پترینگ کن البتو..... برای نا ایڑہ انت
 حال حوال اس کرے کہ ہندا اٹون بھلا اہلم
 ء تینا تو ار کرے، اودے گنڈ اسے آ دوسا
 کسہ ء پارے۔
 انت انت منگ کس ء خبر تمگ الو۔
 آخڑگل ء خیر کنگ کن بادشاہ نا ارا والاک
 پین کوٹھی اس خالی کر فیر۔ برای ء ہموڑے
 دریر دانیام اٹ بادشاہ ء کس مارنگ الو۔
 رابعہ..... ”انت مس خیر مس داسہ تو ارام
 مس اونا، نی دا پا اودے اٹننے الاں۔“
 ماڑہ..... ”ہلہ انت پانگ اٹ نے
 دا ہیبت آک انت ء؟“
 رابعہ..... ”اگہ دا پانگ اسے گڑا بے
 پانگ آن جوان اُس۔“
 ماڑہ..... ”بش مرکان داڑے داسہ تولنگ
 جوان اف۔“
 ماڑہ نا ہندا گپ کس کہ ہندا اٹون برای
 نا کوٹھی آن پراداس بش مس، ہرا کہ مر آن

”خدا یا ایں کرم بارے دگر کن“ خواجہ سید علی محمد شاہ ہاشمی چشتی ناکتاب ”نعت انا سفر“ آگوئڈء متبصرہ اس

آتا لڑدا درشانی ءیک کہ یکپاسی ٹرسٹ
مستونگ نئے پیرہ اسہ فلاجی ءادارہ اسے،
بلکن اسہ اشاعتی ءادارہ اسے ناحیثیت ء
ہم تحک۔ لڑانا رواٹ یکپاسی ٹرسٹ دا
وخت اسکان 13 کتاب شینک کرینے،
ہرا کہ اسہ بھاز بھلو دینی، ادبی و علمی ء
خدمت اسے۔

کتاب نایک ٹائٹل ءسید ذوالفقار علی شاہ
ہاشمی انگریزی زبان اٹی نوشتہ کرینے، ہرائی
سید علی محمد شاہ ہاشمی صاحب نا پورو آدرستی
راستی رسینگ۔ گڈسراٹ شاہ صاحب تون
ادار اور احمد، نعت، سیرت و منقبت نوشتہ
کروک آہر قلم کار کن دعا کیوہ کہ اللہ پاک
ساڑی آ وخت اسکان نا نوشتہ غائے
قبولیت نا شرف بٹھے و بروک آ وخت اکن نا
داہمت و جوزہ ءسلامت تھسا پین و دے۔

گڈسراٹ پیرہ ہندا پاوہ:

”خدا یا ایں کرم بارے دگر، بارے دگر،
بارے دگر کن“

☆☆☆☆☆

عشق انا مقام ناہد و اول ائی گام ءتھے تو قلم
آن پیش تموک آلوڑ آتا شان و شرف پین
دوسا کاہک۔ و ہمو نوشتوک آلوڑ آک
قبولیت نا درجہ ءہم دوئی کیرہ۔ خواجہ علی محمد
شاہ صاحب نا دینی ادب تون ہب و مہر اللہ و
صاحب نا ہیبت اتون امنا کیوہ۔

.....سید غریب شاہ انجم

کنا دوئی ”نعت انا سفر“ پنی آ کتاب کنا
ذوق مطالعہ کن بختاوری اسے۔ و کتاب ء
براہوئی زبان اٹی پنی آ دانشور، پولکار، شاعر
و نوشتکار خواجہ سید علی محمد شاہ ہاشمی چشتی بھاز
عرق ریزی و پت و پول آن گڈ تصنیف
(مرتب) کرسا یکپاسی ٹرسٹ مستونگ نا
پارہ غان ادب نا پڑ آتالان کرینے۔ نعت
انا مبارک آسرحال آ شینک مروک آ دا
کتاب 470 پنے غائتا تالان ء، ہرانا
خوانگ آن گڈ دینا نا جتا جتا زبان آتیبی
نوشتہ مروک آ نعت انا پورو ء تاریخ اسے
تون وانجی مریک۔

عربی زبان اٹ مسہ دورا نعتیہ سفر نا ذکر
اتون اور اور فارسی، اردو، پنجابی، سندھی،
سرائیکی، اوغانی، بلوچی، و براہوئی زبان
آتیبی ہم نعت انا پڑ آ مروک آ نوشتہ آتا
تاریخ اسہ ہند آسنے ہندا کتاب اٹی
خدمت اسے، ہرا دے نعتیہ پڑ آپٹ و پول
نارداٹ بنداوی ءسرسہی اس پانگ کینے۔ دا
کتاب بنداوی آتیا تحوک انگا ہمو اولیکو سو گوا
خشت ء ہرا کہ مون مستی اسہ بڑ ء ماڑی
اس تفنگ نا وسیلہ مرو ء۔ ہرا تم مہرانا جوزہ

”کنف نبی و آدم بین الما و لظین۔“
(مسند احمد حدیث، 20596)
مٹ ای ہمو وخت آہم نبی لٹ کہ آدم دیر
و بچ نا نیام آس۔“

پداا ہیبت ہم توپک ء کہ رب پاک انا پارہ
غان روئے زمین آ ساڑی کل ء مخلوق
آتیبی پیرہ انسان ء اشرف المخلوقات نا
شرمندری بختگانے۔ انسان ہمو مخلوق ء
ہرا دے سوچنگ سر پند متنگ جھنگ و نوشتہ
کننگ نا اسہ خاص ء لائی اسے نا خواجہ
کننگانے۔ ہندا سوب ء سید المرسلین نا
ودی ساہت آن اونا سفت و ستاک
خلقت نا زبان اٹ بنا مسر۔ رحمت
اللعا لین نا شان و شرف اٹ اولیکو سفتی آ
لوڑ آن نعت انا سفر بنا کرے۔ نعت انا دا
مبارک آ سفر چاڑوہ و نیم سدسال آن اینو
اسکان و دکی تون بر جاوے۔ و کنا دا ایمان ء
کہ ڈغارنا ٹک آ دنیا ناکل ء بولی تیبی نعت
انا دا سفر و دکی اٹ قیامت نا دے اسکان
بر جا سلوے۔

کڑدار آک بدل متنگ ء، اگہ بدل مقک
تو شوم انگا الس نا شوم انگا بخت بدل
مقک۔ مہا لو اس کہ ڈرامہ یا واقعا کڑدار
آک گڈرینگا نو، داسہ نا حکومت نا ڈرامہ
غاک و کڑدار آک اوقتیان سدگام مون
آٹو۔ اس تون تو ہر کس مسخرہ کرسا
ہنانے۔ و لے واقعا مسخرہ غاک اسل بے
مٹ ء۔ انت ہیبت کہ اولک کریر، داسہ
کل کاریمک تا چپی متنگ ء۔ ملک انا
زرگران نا خانہ خراب مس۔ تعلیم و
جانجوڑی نا پڑ آ مہالو آن پدی سن،
حکومت نا بے چکاری نا سوب آن پین
پدی ہنان۔ مون مستی روپٹوک آ کسر ء
اسٹو کورونا پورو کرے۔ کورونا نا جوڑی نا
دے تیبی دا خواجہ غانا نا بودی خندگا۔

2020ء نا تعلیمی سال چنگ ء، و لے
داڑے اسکول آتے کن بچ ءو ڈوڈول اس
اڈتنگ تے کہ چنا تا تعلیم زہمی مف۔
ہندن ہسپتال آتیبی ہم نئے ڈاکٹر، نئے
دوائی ارے۔ بس دا کہ ہر کس ء تینا ڈو ء،
دا ملک و داراج اتون کس مخلص اف۔

خدا رحم کے نازی آ کہ دا ڈرامہ باز
آتیاں و واقعا مسخرہ غائتاں ننا جان
خلاص مرے۔ اللہ پاک نئے مخلص ء
حکمران نصیب کے۔

☆☆☆☆☆

قوم اتون مسخرہ

.....6 میکو پنے غان بر جاوے

کینی ہندا خس منے کہ غریب و لاچار انگا
مخلوق تینا زنداں بے زار منے۔ پوسکن آ
اُراک تو جوڑ متوس، و مفسہ ہم، اسنے کہ دا
نا بود آتھون دا خس و سیلدا ف، و سیلدا غاک
تو کل ہمو دو کہ کرپشن نا گواچی مسنو۔
پوسکن آ اُراغان بے زار ء نئے، ہندا
ساڑی انگا شار و آبادی تے ٹی زنداں
آسرائی تے فراوان کو۔ تو نما بھاز منتور
مرینے۔ راج انا مخلوق تیبٹ کننگ کن دیر
خپک، تو کروڑ آدرخت آتے ہراکان دیر
اٹیو۔

داخل ہیبت انا مسخت داس کہ دا حکومت
ہم ڈرامہ باز ء حکومت اسے۔ حکومت نا
سروک آن بلیس مچ وزیر سلاہکار آک
ڈرامہ ٹی تینا کڑدار ء ادا کننگ ء۔ ہرا
وخت کہ دا ڈرامہ نا آخریکو قوط پوروس تو
ڈرامہ ختم مریک۔ داسہ پوسکن ء ڈرامہ
اس بنا یک۔ گڑاس کڑدار آک بدل
مرو، پنجانی آ کڑدار بدل مرو ء۔ و لے
تماشا نیک ہمو مرو۔ یعنی کہ ہمو بے وس و
لاچار انگا راج و ہمو بے وس آالس مرو ء۔
ہفتاد و دو سال آن ڈرامہ غاک بر جاوے۔

اللہ نا رسول تون عشق انا معراج نا پاش ء
شاہدی اسے۔ خوشبو نا سفر آن بلیس نعت انا
سفر اسکان اوقا کوشت آک سرسہی نا
آسمان ءو دوئی کرینو۔ ہندن اولیا ء اللہ تون
سد ہب اٹ مہرانا درشانی شاہ صاحب نا
شخصیت نا پین زبیا ء پہلو اسے۔ خواجہ
ابراہیم یکپاسی نا خانوادہ نا سرخیل نا حیثیت
اٹ اوقا علمی فیض بختگ ہم براہوئی ادب و
براہوئی نوشتوک آتا بختاوری ء۔

کتاب ”نعت انا سفر“ 9 میکو پنے غا جوزہ
غانا سفر نا سرحال اٹ پنی آ شاعر ادیب
حاجی شاہ بیگ شیدا تینا کچین آ خیال آتا

